

A bezáró közgyűlés után három irányban mennek a kirándulások, és pedig: a) Aug. 26., 27., 28-ikán Temesvárról Aninára, Marilla-völgybe és innét Orsován át Herculesfürdőbe; b) Aug. 26. és 27-ikén Temesvárról Resiczára, és c) a geológiai szakosztály által szervezendő, négy napon át tartó kirándulás.

A vándorgyűlés ügyrendjének V. fejezete szerint a következő szakosztályok alakulnak:

A) Orvos-sebészeti csoport. B) Természettudományi csoport. C) Társadalmi és gazdasági csoport.

TÁRSULATI ÜGYEK.

Fegyzőkönyvi kivonatok a társulat üléseiről.

VIII—XI. TERMÉSZETTUDOMÁNYI ESTÉLYEK.

1884. január 25-ikén, február 15-, 22- és márczius 7-ikén.

7. Dr. Ring Armin előadást tartott »A fotografozásról«. Történelmi bevezetésében elmondá, hogy a fotograf készüléke, a camera obscura, már régóta ismeretes; már a 16-ik században tudták, hogy egy belül fekete szekrénynek hátulsó lapján minden kívülé álló tárgynak hű képe mutatkozik, ha annak mellő falába üveglencsét illesztünk. E képek állandósítását is régen óhajtották, de az csak a jelen században sikerült legelőször a francia Niepce-nek, ki tíz évi kísérletezés után végre anyyira vitte, hogy a camera obscura képe ott maradt egy aszfalttal bevont ezüstlapon, bár homályosan, elmosódottan. Jobb eredményeket kapott Daguerre. Jódésztlemezeket létesített képei az úgynevezett »Daguerreotypek« a negyvenes években igen tetszettek, általában elterjedésnek örvendtek és divatban maradtak egészen az ötvenes évek közepe tájáig, a midőn a Talbot-féle papírképek végkép kiszorították őket. E modern papírfotografiák előállítására több módszer ismeretes; előadó ezek egyikét, az Archer-féle collodium-eljárást ismertette meg közelebbről, kísérletileg, úgy hogy hallgatói szemtanúi voltak egy fotografiai kép keletkezésének.

8. Dr. Hoitsy Pál két előadást tartott az időjárásról »Mikor lesz eső?« címmel. Előadva a régi nézeteket, melyek az eső bekövetkezésének megjósolására vonatkoznak, részletesen tárgyalja azokat a tényezőket, melyek az eső képződésére befolyanak és azokat a tünetenyeket, melyekből az eső bekövetkezésére következtetni lehet; szól a felhők különféle alakjairól és azoknak jelentőségéről az időjárásra nézve; a levegő páratartalmáról meg a légnymásról és azon eszközökről, melyek ez állapo-

tokról bennünket tudósítanak, nevezetesen a higrométerről és a barométerről, valamint ezek értékéről az időjárásban. Áttér ezután a különböző helyeken levő meteorológiai állomások megfigyeléseire, az izobár vonalak megszerkesztésére és ezeknek értékére a jövőendő időjárás megjósolásában, a közelmultból vett pozitív példákkal és térképekkel világosítva meg az elmondottakat; végül a meteorológiának a mezőgazdaságban való feladatáról és szerepéről emlékezett meg, kiemelve hatását az emberek társadalmi életére is.

9. Dr. Staub Mór előadást tartott »A megkövesült növényekről«. Elősorolva a régiek nézeteit a kövületekről, általában beszél a geológia azon elvéről, mely szerint a jelen tűneményeiből ítéljük meg a múlt idők maradványainak mivoltát, azonfelül segítségünkre van a kísérlet és a mikroszkóp. Ez után részletesen ismerteti a módokat, melyek útján a növények megkövesültek, nevezetesen szól a turfaképződésről és a szénnevaltozásról, felemlítve azon növény-maradványokat, melyek a régibb korból maig megmaradtak és okiratokként tüntetik elő ama kor növényvilágát. Ilyen maradványokból szerkesztette meg a Zsilvölgy flórájának képét az ú. n. aquitaniai korban, melyet részletesen ismertet. — Elmondja, miként alkotnak a kovamoszatok (Bacillariaceák) kőzetet, mások mészrétegeket; fejtegeti továbbá a fák megkövülését, kovakővé való válását. Végül elmondja, hogy mi hasznát veszi a tudomány a kövesült növényekről szerzett ismereteknek, egy példában mutatta be, mennyi fényt derítenek ezek a szerves lények fokozatos fejlődésének a tanára. — Előadását számos rajzzal és természetes példányokkal illusztrálta.

LEVÉLSZEKRÉNY.

KÉRDÉSEK.

(35.) Mi lehet az oka a ló meg a szarvasmarha lefekvés- és felkelés-módja különböző voltának? A ló ugyanis lefek-

véskor mindig hátulsó testrészét teszi le előbb, ha pedig fekvő helyzetéből fölkel, mellső testrészét emeli fel először; a szar-

vasmarha ellenben éppen megfordítva, lenyugvaskor térdeire ereszkedve fekszik le, tehát először mellső testrészt teszi le, ha pedig fölkel, először mindig a hátulsó testrészt emeli.

R. Gy.
(36.) Az óra körlapján 6 óraker a nagy mutató meg a kis mutató egymás átellenében függőlegesen állanak. — Ebbe a helyzetbe az óramutatók félnap leforgása alatt még 11-szer jutnak. — Kérdés, hány óra- és perczkor, s hogy lehetne e feladatot matematikai úton megoldani? R. Gy.

(37.) Kosutány T. úr a magyarországi dohányfajokat különböző szempontból tekintve megvizsgálta s osztályozta; a vizsgálat eredményéről szóló könyvet — sajnálatomra — nem bírván, bátorodom kérdezni: melyik a trafikban áruba bocsátott dohányfajok közül az, mely koczkára vágva, igen könnyű szívást, kellemes ízű és jó illatú dohány? L. BÉLA.

(38.) A gyárilag készített szóдавиз helyett — mely a többnyire tisztátlan kezelés miatt undorító, a lelkiismeretlenül ólommal kevert óncsó miatt az egészségre káros hatású — egy utazó ügynöktől a következő készítés-módot tanultam: Egy liter kútvizhez egy kis kávéskanálnyi finom szóдаpor töltendő, melyhez egy kis mogoró nagyságú citromsav adatván, az üveg bedugaszolandó; a citromsav néhány másodpercz

mulva gyöngyözve, pezsegve elolvad és így, kivált savanykás borhoz, kellemes s pompásan pezsgő víz készül. — A kérdés csak az: hogy az így készült víz, gyakrabban s hosszabb ideig használva, nem egészségtelen-e? nem okoz-e valami bajt a vérben? kárára vagy javára van-e az emésztésnek? szóval: veszély nélkül használható-e? L. BÉLA.

(39.) Vajjon megjelentek-e, — s ha igen, hol? — Darwinnak azon megfigyelései, melyeket egyik gyermeke fejlődéséről tett. Az értekezés címe, úgy tetszik, ilyenforma: gyermekem életrajza születésétől 108-ik napjáig. Köszönettel venném a szíves felvilágosítást. Dr. B. M.

(40.) Igaz-e, hogy, ha azon melegvérű állatokat, melyek zsibbadásban töltik a telt, valamely lényegtelen testrésztől megfosztjuk, azok még a zsibbadás tartama alatt újra kinőnek? M. K.

(41.) Miféle intézkedések állanak az orvos rendelkezésére, meleg nyári napokon a halott korai feloszlásának a meggátolására? Vajjon használunk-e, vagy ártunk avval, ha a meleg nap után éjjelre légvonatnak teszszük ki a tetemet? V. E.

(42.) Milyen magyaryelvű művek a legjobbak általánosan és gyakorlatilag is a lótenyésztésről, szarvasmarha-, disznó-, tyúk-, pujka-tenyésztésről és nevelésről. H. I.

A Forgó Tőke pénztári kimutatása

1884. évi június végén.

(Ide nem értve az alapítóke, országos érdekű kutatások és könyvkiadó vállalat számlájára eső bevételeket és kiadásokat.)

Megnevezés	1883		1884		Megnevezés	1883		1884	
	frt.	kr.	frt.	kr.		frt.	kr.	frt.	kr.
Bevétel.					Kiadás.				
Pénztári maradék a megelőző évről	4058	92	3866	55	Alapítványul íratott	2000	—	2000	—
Alapítványi és takarékpénztári kamatok	1376	28	1440	39	Természetud. Közöny	4256	09	4191	99
Oklevelek díja	444	—	456	—	Népszerű előadások	379	—	515	—
Helybeli tagdíj a folyó évre	3663	—	3740	—	Füzetes Vállalat	376	01	113	80
Vidéki tagdíj a folyó évre	9464	—	9018	50	Könyvtár	1195	40	1077	61
Tagdíjhátrélékok	552	—	564	50	Oklevelek kiállítása	63	—	164	—
Előrefizetett tagdíjak	108	—	65	—	Kisebb nyomtatványok	245	35	171	15
Eladott kiadványok	639	03	663	42	Irodai költség	86	22	82	73
Füzetes Vállalat	1119	82	1110	41	Házbér	837	—	837	—
Vegyések	43	03	16	98	Butorok és eszközök	84	65	55	80
					Fűtés világítás	187	20	235	66
					Postaköltség	90	23	122	26
					Vegyés	150	58	147	04
					Tiszti díjazás	2802	68	2844	68
					Szolgák fizetése	540	—	540	—
					Rendkívüli kiadás	234	—	1195	78
Összesen	21468	08	20941	75	Összesen	13527	41	14294	50

LEUTNER KÁROLY s. k., pénztárnok.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.